

Biuletyn Polonistyczny

16.02.2017

Data wydarzenia: 19.10.2017 - 21.10.2017

Translatio i historia idei / konferencja międzynarodowa

Typ wydarzenia: Konferencja

Miejscowość: Warszawa

Organizatorzy: Wydział Polonistyki UW

Grupy docelowe: Doktoranci, Samodzielni Pracownicy Naukowi, Doktorzy

Trzecia konferencja z cyklu TRANSLATIO kontynuuje badania nad interdyscyplinarną komunikacją kulturową – artystyczną, literacką, naukową, polityczną, społeczną i religijną – odbywającą się poprzez transfer tekstu literackiego, który na przestrzeni wieków i w różnych społeczeństwach odgrywał rozmaite role, od mitu do bajki, od trywialnego dyskursu do dogmatu.

Celem konferencji jest refleksja nad konceptualizacją i procesem przekładu rozumianym bardzo szeroko – od adaptacji poprzez parafrazę i imitację do tłumaczenia dosłownego. Pragniemy prześledzić, w jaki sposób teksty odległe w czasie, ale także współczesne, wprowadzające często rewolucyjne idee i poglądy, są przekazywane czytelnikom z innego kręgu językowego, a często innej kultury i cywilizacji; w jaki sposób, kiedy i w jakich warunkach następuje transfer tekstów wnoszących nowe poglądy i wierzenia do innego polisystemu, a zatem jak, z punktu widzenia komunikacji interlingwalnej, tworzy się **historia idei**. Zamierzamy rozważyć, czym są transformacje, które towarzyszą w przekładzie przepływowi myśli, mitów i idei w bardzo szeroko pojętej literaturze, w tym w literaturze faktu, zarówno w aspekcie synchronicznym jak i diachronicznym.

Obce poglądy i myśli, które wprowadzamy do naszego języka, kultury i świadomości w trakcie tłumaczenia, poddawane są nieuniknionej obróbce intelektualnej, politycznej i kulturowej. Można założyć, że świat idei w przekładach różnojęzycznych ulega daleko idącym transformacjom w zależności od epoki i osoby tłumacza, ponieważ to miejsce i czas, a także język i kultura, w której powstaje przekład, determinują formę i treść idei przenoszonych do literatury docelowej, wpływając na strukturę już istniejących hierarchii wartości. Transfer idei ma istotny wpływ na kształtowanie się świadomości zbiorowej oraz na rozwój i modyfikacje kierunków filozoficznych, religijnych czy społecznych. Pojęcia uniwersalne są z zasady wieloznaczne; ich sens zależy od epoki oraz czynników ideologiczno-światopoglądowych – przykładami mogą być prawda, rodzina, dobro, naród, równość czy miłość. Wieloznaczność ta dotyczy zwłaszcza dzieł autorów

klasycznych, które zostały przetłumaczone na większość języków świata, ale także współczesnych tekstów filozoficznych, politycznych i religijnych. Nie bez znaczenia jest epoka i liczba przekładów oraz to, czy dzieło zostało przetłumaczone wkrótce po jego ukazaniu się w języku oryginalnym, czy też wiele wieków później, a także z jakich względów przekład był opóźniony albo – z powodu cenzury, różnic kulturowych czy światopoglądowych – nigdy nie ukazał się oficjalnie.

Proponujemy następującą problematykę badań:

1. translatio a polityka

- cenzura i autocenzura polityczna
- polityka wydawnicza
- przekład w warunkach systemu totalitarnego

2. translatio a instytucje religijne

- przekład tekstów religijnych i tekstów uznawanych za święte
- cenzura religijna

3. translatio a obyczajowość

- literatura dziecięca
- obraz społeczeństwa w przekładzie
- transformacje obyczajowe w przekładzie

4. translatio a historia

- przekład a propaganda
- przekład a nacjonalizmy
- przekład a narracje patriotyczne i narodowe

5. imitatio

- świadome wprowadzanie nowych elementów warsztatu intelektualnego
- ideologizacja stereotypów

6. translatio a materialność komunikacji

- nośniki tekstu: książka, media, pisma ulotne, Internet
- ideologizacja książki i innych nośników tekstu
- edycja i parateksty

Biuletyn Polonistyczny

- recepcja i transformacje strukturalne dzieł przetłumaczonych
- wybór i objętość tekstu: zbiory poetyckie, antologie itd.

Informacje ogólne

- Organizatorzy:

Instytut Lingwistyki Stosowanej

Wydział Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego

- Języki Konferencji :

polski, francuski, angielski, hiszpański, niemiecki, rosyjski

- Wpisowe :

400 zł (dla gości zagranicznych 100 €) na konto :

‘Translatio i historia idei’

Millenium Bank SA

02-593 Warszawa

ul. Stanisława Żaryna 2A

swift: BIGBPLPW

IBAN: PL

numer konta: 91 1160 2202 0000 00006084 9594

- Data końcowa przesyłania propozycji (tytuł i streszczenie do 400 znaków):

30 kwiecień 2017

- Odpowiedź komitetu naukowego:

15 maja 2017

- Długość wystąpienia:

20 min + 10 min (referat i dyskusja)

Akta konferencji będą opublikowane po zatwierdzeniu przez komitet naukowy.

Telefon : +48 22 552 60 70

Data zgłaszania prelegentów: 30.04.2017 21:30

Linki:

- <http://translatio.ils.uw.edu.pl/>

Słowa kluczowe: przekład, historia idei